

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

Dominica Sexagesima.

Evangelium Luc. 8. v. 4. -- 15.

EXORDIUM.

CUm Deus Israelitas ex Ægypto liberasset, cibavit eos in deserto Arabico pane cœlitus delapso, is erat, quasi semen coriandri, album, gustusque ejus quasi similæ cum melle. Propterea Moses jussus est urceolum implere ex eo, ut custodiretur in futuras generationes, & eadem viderent panem, quo Deus eos in solitudine aluisset. Sed Israelitæ nauseæ illius capti sunt, dicentes: anima nostra nauseat, super cibo isto levissimo. Idcirco Deus eos occidit in deserto, ut de sexcentis millibus virorum, nemo præter Josuâ & Caleb Palæstinam ingressus fuerit. Exod. 16. v. 14. & seqq. Num. 21, 5.

Hæc *Allegorice* interpretabimur:

Nos quoque in deserto hujus mundi peregrinantes, in Palæstinam cœlestem tendimus, h. e. cœlestem Hierosolymam, in qua nobis *ποδὶστυμα*, per abitum suum ad patrem acquisivit. Phil. 3, 20. Ne vero in via deficiamus, Marc. 8, 3. Christus spirituali manna verbi sui beatificinos cibavit, quod dulcius est super mel & favum, convertens animas, Psal. 19. v. 11. 8. unde verbum vitæ, Joh. 6, 68. & potentia Dei ad salutem omni credenti appellatur, Rom. 1. v. 16.

Sicut itaque Moses jussu Dei Gomor de manna, qua Deus Israelitas aluerat, in urceolo, sive ut Epistola ad Hebræos loquitur, in urna aurea tenebatur in memoriam conservare, & in arca custodire: Sic nostrum quoque erit, hoc spirituale manna, sive panem hunc cœlestem non pedibus conculare: sed in aurea urna cordis nostri sedulo

conservare & custodire, ut non modo auditores, sed & factores verbi simus, Jac. 1, 22. multosq; fructus feramus in æternam vitam Joh. 15. v. 5.

Sed plerique nostrum cum Israelitis tanta hæc beneficia non agnoscunt, & ut isti flagrabant desiderio carniū, piscium, cucumerum, & peponum, porrique, cæparum & alii, quibus in Ægypto cibati erant, Num. 11. v. 4. 5. & vocabant mannam cibum levissimum, Num. 21, 5. Ita verbum Dei quoque à multis in parvo habetur pretio, ut eis factum sit in opprobrium, & non delectentur eo, Jer. 6, vers. 10. sed habent aures prurientes, peregrinæ doctrinæ, ut aliquid novi audiant, 2. Timoth. 4. v. 3. Imprimis concupiscentiæ oculorum, concupiscentiæ carnis, & superbiæ vitæ, 1. Joh. 2, 16. ut semen verbi divini locum non habeat, nedum in eo radices agat, spicetur, & fructum ferat. Hinc etiam est, quod tot hominum millia damnentur, & cœlesti Palæstina excidant, non enim verbum suscipiunt, sed consilium Dei adversus semetipsos spernunt, Luc. 7, 30. Qui igitur crederent? Rom. 10, 14. qui illuminarentur? qui converterentur, justificarentur, & salvarentur? Potius illud impletur: Oblitus es legis Dei tui, obliviscar filiorum tuorum & ego, Hos. 4, v. 6.

Hæc omnia præclare nobis explicantur, in prælecto Evangelio, per parabolam de terreno aliquo seminatore, qui quidem unum semen teminat: sed non ubique bo-

O nam

nam terram offendit. Aliud enim cecidit fecus viam, & partim conculcatum est, partim à volueribus cœli comestum. Aliud supra petram, & natum exaruit. Aliud inter spinas: & suffocatum est. Aliud denique cecidit in terram bonam, & fecit fructum eentuplum. Hoc Christus verbo divino applicat, quod adeo diversimode ab hominibus suscipitur, unde etiam effectum suum apud omnes non potest consequi, ut animas eorum salvet. Jac. 1. v. 21.

Nos ad parabolam ipsam nos accingemus, & contemplabimus:

I. Ἀπολογίαν sive notitiam nostri.

II. ἀπολογίαν, sive notitiam Christi.

J. J.

• Exegesis.

Maxima beneficentia Dei est, quod quotannis annum ille benignitate sua coronat, Psal. 65, 12. & educit panem de terra, & vinum, quod latificat cor hominis, Pl. 104, 15. Sed majoris æstimandum est, quod verbi sui semen tam largiter diffeminat, quo corda nostra frugifera redduntur, & renascuntur ad vitam æternam, 1. Pet. 2, 23. Hinc audimus quoque in Evangelio prædicto, de magno populi ad Christum accessu, cum ille, ut cœlestis seminator exit, ad seminandum semen suum, nam multus jam confluxus populi erat, & plures ad eum de civitatibus properabant, sicut in ipso Evangelii principio percipimus.

Notitiam nostri inde discere possumus, si intuemur

I. *Auditorum pluralitatem.* Turba enim plurima convenerat, & quidem tanta, ut Domino non locus relinqueretur in terra, sed in navim ascendere teneretur, quo eum odius populum è navi docere posset, ut à Marco explicatur, c. 4, 1.

Hoc inde erat, quia sermo Dei preciosus erat in diebus illis, ut tempore Eli, 1. Sam. 3, 1. ut miseri nullum ex concionibus solatium capere possent, sed quoties templum frequentarent, male affecto corde & vulnerata conscientia abirent, ob legis severitatem, quæ omnes maledictos pronunciat, qui non permanent in sermonibus legis, Deut. 27, 27. unde etiam jugum intolerabile illa vocatur, Act. 15, 10.

Posteaquam vero Christus Servator blande omnes invitabat: Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, ego reficiam vos, Matt. 11, 28. Hinc multi invitati eum sequuntur, ut mederetur contritis corde. El. 51, 1. Hoc quoque fideliter fecit pietissimus Servator, neque enim corporales morbos modo virtute sua vivifica fugavit: sed animis quoque salutarem, consolationem instillavit, servis Sacerdotum & Phariseorum ipsis, id consentitibus. Nunquam sic locutus est homo, sicut hic homo, Joh. 7, 47. Erat enim quasi potestatem habens, non ut scribæ Marc. 1. v. 22.

Hic te proba, mi Christiane! utrum etiam tantum desiderium Concionum sacrarum & verbi divini ceperit?

Christus Servator adhuc hodie exit, ad seminandum semen suum, neque enim aliud habemus verbum, sed idem illud, quod Christus & Apost. ejus prædicarunt, 2. Cor. 5

Sed devotio hodie plane frigida est. Non opus hodie est, procul abire, ut conciones audiamus, sed præ foribus habemus verbū divinum, & tamen multi ex negligentia idem audire nolunt. Ex quo colligimus, quod multis pietas cordi non sit. Qui enim ex Deo est, verbum Dei audit. Joh. 8, 4. Qui igitur verbum Dei non libenter audit, sine dubio de satanæ Synagoga est. Apoc. 3, 9. Et habet sententiam scriptam, quod pars ejus futura sit